

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12Csp/94/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721203674
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8721203674.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Františkom Zeleným, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava, IČO: 37927795, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX/XX, XXX XX D. E., pr. zast. JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47445092, o zaplatenie 376,28 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 28.12.2021 domáhal, aby zaviazal žalovanú zaplatiť mu 376,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.5.2019 do zaplatenia. Žalobu v písomnom podaní odôvodnil tým, že strany dňa 21.12.2017 pod č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX uzavreli zmluvu o pôžičke vo výške 549,53 eur. Kúpna cena tovaru predstavovala rovnakú sumu. Účelom pôžičky bolo zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu. Žalovaná sa zaviazala pôžičku uhradiť v pravidelných 54 mesačných splátkach v sume 15,- eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 810,- eur. Do dňa podania žaloby uhradila sumu 299,98 eur. Pretože žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, žalobca ju listom zo dňa 27.3.2019 vyzval na úhradu dlžných splátok. Pretože nedošlo k náprave, dňom 19.5.2019 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.5.2019. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 388,68,- eur. K uvedenému dňu mala žalovaná uhradiť sumu 676,26 eur, čo tvorí súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu. Žalobný návrh predstavuje istinu 676,26 eur + náklady na vymáhanie pohľadávky 12,40 eur pri zohľadnení prijatej čiastky 299,98 eur. Náklady na vymáhanie pohľadávky si v súdnom konaní žalobca neuplatňuje a rovnako si neuplatňuje ani zmluvnú pokutu.

Na preukázanie svojich tvrdení predložil notársku zápisnicu, zmluvu o spotrebiteľskom úvere, splátkový kalendár, formulár štandardných európskych informácií, predžalobnú upomienku, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, poštovú doručenkú, prehľad úverového účtu, oznámenie o postúpení pohľadávky, zmluvu o postúpení pohľadávky.

2. Súd dňa 28.2.2022 pod sp. zn. 12Csp 94/2021 - 31 vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovanú uhradiť žalobcovi istinu s príslušenstvom v stanovenej lehote.

3. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná včas odpor, čím došlo k jeho zrušeniu zo zákona. Písomný odpor odôvodnila tým, že žalobca v podanom žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená

bonita klienta. Rovnako nepreukázal, že by nárok na zaplatenie nákladov na vymáhanie pohľadávky označený v prehľade úhrad a splátok bol v súlade so zákonom. Úroková sadzba vo výške 20,20 % je v rozpore s dobrými mravmi, čo má za následok absenciu údajov o úrokovej sadzbe, a preto je zmluva o pôžičke bezúročná a bez poplatkov. Zmluva obsahuje nesprávny údaj o RPMN, pretože po zadaní požadovaných údajov do interaktívnej kalkulačky, bola RPMN vypočítaná vo výške 18,27 %. Podľa jej názoru neboli splnené ani podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pretože žalobca nepredložil doručenkou k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti. Pretože nebola predložená žiadna doručenka k upomienke, nemohlo dôjsť ani ku zosplateniu. V ďalšom poukázal na rozhodovaciu prax súdnych autorít a to uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 129/2010 a i.

4. Žalobca k písomnému odporu protistrany uviedol, že občiansky preukaz žalovanej nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spĺňal štandardné rizikové podmienky. Podpisom zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Rovnako prehlásil, že nie sú mu známe okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy mu znemožnili riadne plnenie záväzku. Žalobca si voči žalovanému náklady na vymáhanie pohľadávky neuplatňuje. RPMN sa vzťahuje na poskytnutý úver. Všetky obligatórne náležitosti zmluvy sú premietnuté do vzorca tvoriaceho súčasť zmluvných podmienok. Žalobca obdržal všetky zákonom predpísané predpoklady pre vyhlásenie okamžitej splatnosti dlhu. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením mu bola adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. O zosplatení pohľadávky sa žalovaný mohol dozvedieť najneskôr dorúčením podanej žaloby. Predmetná listina má len deklaratórny charakter, a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom.

5. Podaním doručeným súdu dňa 6.7.2022 žalobca požiadal o zmenu účastníkov na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky. Uznesením zo dňa 28.7.2022 súd návrhu vyhovel.

6. Žalovaný v ďalšom písomnom podaní uviedol, že spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, čo banku nezbavuje povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie a tieto vyhodnotiť. Veriteľ uvedeným spôsobom nepostupoval, čím hrubo porušil svoje povinnosti stanovené zákonom. Zotrvával na nesprávnom uvedení výpočtu RPMN. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. bola úroková sadzba spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorej je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná a i. Žalobca nezospatalnil úver zákonným spôsobom a preto žalobca nemá nárok na splátky, zročnosť ktorých nastane po vyhlásení rozsudku, pretože v tejto časti bola žaloba podaná predčasne.

7. Ďalším podaním odkázal na rozhodovaciu prax súdnych autorít a to NS SR 1Cdo 147/2017, 7Cdo 26/2017 týkajúcich sa náležitostí postúpenej pohľadávky a zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach. Doplnil, že pôvodný žalobca nesplnil zákonné podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a pretože v čase postúpenia pohľadávky nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného dôvodu žiadal žalobu zamietnuť.

8. Podaniami doručenými súdu dňa 31.1.2023 a dňa 20.2.2023 žalobca zobral žalobu v časti istiny 30,18 eur s prísl. z dôvodu platby vykonanej žalovanou dňa 8.12.2022 a v časti istiny v sume 26,- eur s prísl. z dôvodu platby vykonanej žalovanou dňa 3.2.2023. Výzva zo dňa 27.3.2019 je výzvou na zaplatenie dlžného zostatku úveru, a považuje sa za výzvu banky, t. j. zákonné podmienky pre platné postúpenie bankovej pohľadávky boli splnené. Odkázal na rozhodnutie KS Trenčín 6Co CSP/37/2020. Výzvu žalovaný v odbernej lehote riadne prevzal. Dlžník nebol uhradený po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanému riadne doručené.

9. Opakovane súdu predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, splátkový kalendár, štandardné informácie, predžalobnú upomienku, doručenkou a prehľad splátok a oznámenie o postúpení pohľadávky.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením listinných dôkazov a to : notárskej zápisnice, zmluvy o spotrebiteľskom úvere a splátkovom kalendári, formulárov štandardných európskych

informácií, predžalobnej upomienky, oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, poštovej doručenky, prehľadu úverového účtu, oznámenie o postúpení pohľadávky, zmluvu o postúpení pohľadávky rozsudkom sp. zn. 12Csp 94/2021 zo dňa 2.3. 2023 v bode I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 193,37 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 21.6.2022 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V bode II zastavil konanie v časti uplatnenej istiny 56,18 eur s príslušenstvom a v bode III v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V bode IV rozhodol o trovách konania.

11.Súd vychádzal z ustáleného skutkového stavu, podľa ktorého dňa 11.12.2017 bola notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou vyhotovená notárska zápisnica o spísaní právneho úkonu – projekt rozdelenia zlúčený, uzavretý dňa 11.12.2017 medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s., Všeobecnou úverovou bankou, a. s. a VÚB leasing, a. s., kde VÚB, a. s. a leasing, a. s. sú nástupníckymi spoločnosťami s tým, že po účinnosti rozdelenia bude VÚB, a.s. pokračovať v prevádzkovaní ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti v rámci svojej existujúcej bankovej licencie a spoločnosť VÚB leasing, a.s. bude pokračovať v prevádzkovaní splátkového predaja a leasingu.

Dňa 21.12.2017 žalovaná uzavrela so spoločnosťou Quatro zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej veriteľ poskytol pôžičku vo výške 549,53,- eur na zakúpenie tovaru: biela technika – práčka. Úrok bol vyčíslený v sadzbe 20,20 % ročne. RPMN bola ustálená na 20,20 %, priemerná hodnota RPMN 14,01 %, odplata 20,20 % a najvyššia prípustná výška odplaty 20,56 %. Celkové náklady pôžičky boli vyčíslené 260,47,- eur, termín konečnej splatnosti 20.6.2022. Pôžičku mala žalovaná uhradiť v 54 splátkach po 15,- eur. Pôžičku so žalovanou uzavrel sprostredkovateľ spoločnosť OKAY Slovakia, spol. s r. o. Prvú časť zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavujú vyplnené osobné údaje žalovanej, jej pracovné zaradenie - zamestnanec bez vyživovacej povinnosti, vydatá, užívateľka vlastného bytu/domu, názov zamestnávateľa F. G., H. C., D. E., pracovný pomer dojednaný na dobu neurčitú od mesiaca máj 2017, priemerný čistý mesačný príjem 316,- eur, mesačné výdavky leasing splátky úveru 25,- eur, SIPO náklady 10,- eur. Súčasťou zmluvy je splátkový kalendár s uvedením splatnosti jednotlivých splátok počnúc dňom 20.1. 2018 a končiac 20.6. 2022. Prílohu zmluvy tvorí formulár o finančnom sprostredkovaní, informácia o finančnom agentovi.

12.Listom zo dňa 27.3.2019 VÚB, a. s. zaslala žalovanej predžalobnú upomienku o nedoplatku na splátkach vo výške 45,- eur. Zároveň bola žalovaná upozornená, že ak do 5.5. 2019 nedôjde k úhrade splátky, splatnej v mesiaci január 2019, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Upomienku žalovaná prevzala dňa 3.4.2019.

Listom zo dňa 22.5.2019 VÚB, a .s. oznámila žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru z dôvodu, že neuhradila dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas. Tým sa jej dlh stal splatným v celom rozsahu. Banka vyčísliła dlžnú čiastku ku dňu oznámenia vo výške 494,83 eur a zároveň ju požiadala o jej uhradenie.

Podľa prehľadu splátok a úhrad, u žalovanej v období od 21.12.2017 do 31.10.2021 banka eviduje neuhradené splátky vo výške 676,26 eur, pokutu 49,37 eur, MP3 12,40 eur, úhradu 299,98 eur, zostatok 438,05 eur. Pravidelné úhrady žalovaná poukazovala do 19.12.2018. Od uvedenej doby sú evidované sporadické úhrady od 1,49 eur do 12,75 eur.

Listom zo dňa 17.6.2022 banka oznámila žalovanej postúpenie pohľadávky ku dňu 14.6.2022.

13.Na základe takto ustáleného skutkového stavu dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Vychádzajúc z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi pôvodným veriteľom a žalovanou je nepochybné, že strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere/ zmluva je aj tak definovaná . Na danú zmluvu sa vzťahujú tak príslušné ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia Občianskeho a Obchodného zákonníka.

Súd uviedol, že žalobca napriek konštatovaniu, ako v čase poskytnutia úveru skúmal bonitu klienta, nepredložil súdu žiadny dôkaz , ktorý by preukazoval skúmanie údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa za účelom preverenia schopnosti splácať úver, alebo o tom, že nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania jej schopnosti splácania úverov. Rovnako nie je zrejmé, akým spôsobom pristupoval k zisteniu a hodnoteniu bonity klienta. Z dokladu - spracovanie osobných údajov a informácií tvoriacich bankové tajomstvo vyplývajú deklarované údaje žalovanej adresa bydliska , spôsob bývania –vlastný byt/dom , počet vyživovaných detí 0, ostatné záväzky 25,- eur, osoba zamestnávateľa, priemerný čistý mesačný príjem 316,- eur a náklady na bývanie 10,- eur. Tieto údaje v časti záväzkov a nákladov žalobca neverifikoval.

Veriteľ teda nekonal s odbornou starostlivosťou preto nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Hrubo porušil danú povinnosť, pretože neposúdil schopnosť žalovaného splácať úver a umožnil mu čerpať finančné prostriedky bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. To má za následok, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca podľa prehľadu úverového účtu do podania žaloby eviduje u žalovanej úhrady 299,98,- eur a v roku 2022 a 2023 ďalšie platby vo výške 56,18,- eur. Pri poskytnutej pôžičke 549,53,- eur a úhradách 356,16,- eur predstavuje nedoplatok istiny 193,37,- eur. Súd neuznal dôvodnú procesnú obranu žalovanej spočívajúcu v namietaní správnosti údaje RPMN, absencii náležitosti zmluvného úroku, jeho výšku v rozpore s dobrými mravmi, neplatnosť postúpenia pohľadávky ani nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu.

Spôsob výpočtu RPMN žalovaná zobrala na vedomie v štandardnej informácii o spotrebiteľskom úvere a tento bol vypočítaný dosadením premenných do vzorca na výpočet RPMN. Žalovaná sa odvoláva iba na informáciu získanú z webovej stránky, podľa ktorej mala byť výška RPMN dokonca v nižšej čiastke, ako uvádza žalobca. Zmluva obsahuje dohodnutý úrok z úveru, ktorý nie je možné bez ďalšieho označiť za v rozpore s dobrými mravmi ako aj výšku odplaty a najvyššiu celkovú výšku odplaty prípustnú pre daný úver. Žalovaná prevzala písomnú upomienku banky na omeškanie so splátkou úveru s upozornením na možnosť jeho zosplatnenia. Žalovaná po doručení výzvy bola naďalej v omeškaní s úhradou splátok. Ako čiastočne dôvodnú súd vyhodnotil obranu žalovanej spočívajúcu v namietnutí času zosplatnenia pôžičky. Žalobca síce adresoval žalovanej predžalobnú výzvu, ktorú jej aj riadne doručil, no nepreukázal doručenie oboznámenia žalovanej využitia svojho práva na zosplatnenie úveru. Medzičasom však nastala splatnosť aj poslednej splátky úveru a nový žalobca vstúpil do konania na základe návrhu pôvodného veriteľa zo dňa 6.7. 2022, kedy už bol splatný celý dlh. Žalobca bol aktívne legitimovaný postúpenú pohľadávku si uplatniť.

V konečnom dôsledku by žalovaná bola aj tak povinná nesplatenú časť pôžičky uhradiť pôvodnému veriteľovi. V späťvzatej časti súd konanie podľa § 144 a nasl. CPS zastavil. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

14. Proti vyhovujúcemu výroku I. a výroku IV. o trovách konania rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu nesprávne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávne skutkové zistenia, ktoré vyústili do nesprávneho právneho posúdenia spočívajú podľa názoru žalovaného v tom, že konajúci súd mal preukázané splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a teda mal preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v danom konaní, napriek tomu, že konajúci súd správne vyhodnotil, že neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. avšak z dikcie daného ustanovenia vyplýva ďalšia povinnosť a to nemožnosť požadovať jednorazové splatenie úveru, čo má za následok, že predžalobná upomienka ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti sú neplatné právne úkony. Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti predžalobnú upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony a preto, žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, zároveň keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2018, sp.zn. 1Cdo/147/2017, zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, podľa ktorého následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že zamietne žalobný návrh vo zvyšnej časti a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

15.K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdiť a žalobcovi priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

16.Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu navrhla odvolaciemu súdu zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, že súd žalobný návrh vo zvyšnej časti zamietne a prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

17.Na základe podaného odvolania súd druhej inštancie uznesením sp. zn. 11CoCsp/11/2023 -171 zo dňa 13.12. 2023 zrušil rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. a vo výroku IV. o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa odôvodnenia rozhodnutia súdu odvolanie žalovanej je dôvodné. Možnosť predčasného zosplatnenia úveru je právne upravená v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalovaná podaným odvolaním namietala záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobca mal aktívnu vecnú legitímáciu. Odvolacia námietka žalovanej, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam je opodstatnená. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 22 uviedol, že žalobca nepreukázal doručenie oznámenia žalovanej o využití jeho práva na zosplatnenie úveru. Tento záver súdu prvej inštancie je správny aj s poukazom na vyjadrenie žalobcu zo dňa 3.5.2022 (č.l. 53 - 54 spisu), v ktorom uviedol, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanej len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanej adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bola žalovaná upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Nemožno sa však stotožniť so záverom súdu prvej inštancie v bode 22 rozsudku, že medziasom nastala splatnosť aj poslednej splátky úveru a nový žalobca vstúpil do konania na základe návrhu pôvodného veriteľa zo dňa 6.7.2022, kedy už bol splatný celý dlh. Pozornosti súdu prvej inštancie ušlo, že právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku zo zmluvy č. 21333574 uzavretej dňa 21.12.2017 na žalobcu ku dňu 14.6.2022 (č.l. 65 spisu) na základe Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 14.6.2022 (č.l. 69 spisu). Konečná splatnosť úveru však nastala až dňa 20.06.2022. Návrh postupcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu bol súdu prvej inštancie doručený dňa 4.7.2022 elektronicky (č.l. 60 - 74 spisu). Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 28.7.2022, č.k. 12Csp/94/2021-80 pripustil zmenu na strane žalobcu na základe návrhu postupcu. Námietka žalovanej, že právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku pred termínom konečnej splatnosti, je preto dôvodná. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia nie je možné vyvodiť úvahy súdu prvej inštancie vo vzťahu k prijatému právnomu záveru o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu, aj vzhľadom na nesprávne zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, a preto nie je možné ani dať odpoveď na odvolacie námietky žalovanej vo vzťahu k otázke (ne)platnosti postúpenia pohľadávky na žalobcu v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu. Nedostatočne odôvodnené rozhodnutie je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanej, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku je potrebné zaoberať sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania.

Uložil súdu prvej inštancie po vrátení veci vysporiadať sa so všetkými tvrdeniami a dôkazmi predloženými účastníkmi v priebehu konania. Súd prvej inštancie za týmto účelom vykoná potrebné dokazovanie vo vzťahu k nastolenej otázke, či žalobca má aktívnu vecnú legitímáciu a či boli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, aj vzhľadom na prijatý právny záver súdu prvej inštancie o neplatnosti okamžitého zosplatnenia úveru právnym predchodcom žalobcu (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.). Súd prvej inštancie na základe takto zistených skutočností prijme právny záver a vo veci rozhodne tak, aby rozhodnutím nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil.

18. Po zrušení prvostupňového rozhodnutia žalovaná v písomnom podaní žiadala žalobný návrh v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný a uplatnila si náhradu trov konania. V čase postúpenia pohľadávky dňa 14.6.2022 ešte nenastala konečná splatnosť úveru (20.6.2022). Došlo teda k postúpeniu k tzv. živého úveru, čo je v rozpor s ust. § 17 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a preto zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ. Ide o postúpenie pohľadávky, ktoré odporuje zákonu v zmysle § 525 ods.2 OZ. Žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitimáciu aj z uvedených dôvodov. Žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods.9 a § 565 OZ. Preto došlo k postúpeniu tzv. živého úveru pred termínom konečnej splatnosti dňa 20.6.2022. Pretože neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, predžalobnú upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony a preto žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách, zároveň, keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s ust. § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

19. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení poukázal na svoje doterajšie prednesy, pričom vo vzťahu k skúmaniu aktívnej vecnej legitimácie súdu predložil rozhodnutie NS SR zo dňa 27.9.2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022, podľa ktorého z ust § 92 ods.8 Zákona o bankách, pri použití žiadnej z výkladovej metód nevyplýva povinnosť banky osobitne oznámiť klientovi možnosť postúpenia, čo i len časti pohľadávky bankou na tretiu osobu. Banka nie je povinná osobitne upozorňovať, resp. informovať klienta na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Ak banka dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní, a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Oznámenie o vyhlásení predčasného splatného úveru bolo žalovanému zaslané formou obyčajnej listovej zásielky, doručenkou preto žalobca nedisponuje. Pred vyhlásením splatnosti úveru však žalovanému bola zaslaná predžalobná upomienka v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ, kde bolo upozornenie na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Predmetnú listinu žalovaný prevzal. Nijakým výkladom ust. § 53 ods. 9 OZ nemožno vyvodiť záver, že zákonodarca vyžaduje dva úkony pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, a to jednak výzvu a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ku ktorým musí byť preukázané doručenie oboch listín. Tento výklad je príliš extenzívny. Žalovaný sa s dorúčením upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ oboznámil. Následne pôvodný veriteľ využil možnosť predčasného zosplatenia úveru, ktorý bol preukázateľne odoslaný na poštovú prepravu. Listina má deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú späťne oboznámením sa žalovaného s obsahom listiny. Žalovaný tak pozitívne vedel, aké dôsledky bude mať neuhradenie splatnej splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ zosplatal úver v celosti. Žalobca si splnil podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Opätovne predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, splátkový kalendár, štandardné informácie, predžalobnú upomienku, doručenkú, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru a prehľad úverového účtu.

Na podporu svojho vyjadrenia poukázal na uznesenie KS TT sp. zn. 10Co/CSP/45/2022, uznesenie KS B.B sp.zn. 11Co/CSP/11/2021 a rozsudok KS B.B. sp. zn. 14Co/CSP/52/2020.

Podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z.z.

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

(3) Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(4) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

(5) Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

(6) Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

(7) Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

(8) Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

(9) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

(10) Veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa osobitného zákona 18a) alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Podľa § 11 uvedeného zákona

(1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

Podľa § 17 uvedeného zákona

(1) Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

(2) Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu 21a) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

(3) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak sa postupuje podľa predpisov upravujúcich riešenie krízových situácií na finančnom trhu, 21a) upravujúcich konkurzné konanie, 22) alebo ide o prechod pohľadávky z finančnej inštitúcie podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery, na finančnú inštitúciu podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska.

(4) Pôvodný veriteľ je povinný písomne informovať spotrebiteľa o postúpení pohľadávky do piatich pracovných dní odo dňa postúpenia pohľadávky. Porušenie povinnosti podľa prvej vety je osobitne závažným porušením povinností podľa osobitného predpisu.8)

Podľa § 52 O.z.

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 O.z.

(9) Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 3 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky s výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 525 O.z.

(1) Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

(2) Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 565 O.z.

Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky bankou

(8) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu. 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

20.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia s prihľadnutím na ust. § 391 ods. 2,3, CSP a pokyn súdu druhej inštancie súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Je nepochybné, že žalovaná uzavrela s pôvodným veriteľom – Všeobecná úverová banka a.s. zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať predovšetkým ustanovenia právnych predpisov slúžiacich ochrane spotrebiteľa. Ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah, bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela. Keďže zmluva bola uzavretá v roku 2017, na tento právny vzťah prichádza do úvahy aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Okrem toho, že sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský právny vzťah, predmetom konania je bankový úver, ktorý je okrem uvedených právnych predpisov regulovaný právnou úpravou zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

21.Predmetom konania po na základe odvolania žalovaného zrušení časti prvostupňového rozhodnutia v bode I výroku, ktorým súd čiastočne vyhovel žalobe a zaviazal žalovanú na úhradu sumy 193,37,- eur ako rozdielu medzi sumou poskytnutého úveru a uhradenou čiastkou súdu, bolo po splnení povinnosti vykonania potrebného dokazovanie vo vzťahu k nastolenej otázke posúdiť, či žalobca má aktívnu vecnú legitimáciu a či boli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods.8 Zákona o bankách aj vzhľadom na prijatý právny záver súdu prvej inštancie o neplatnosti okamžitého zosplatnenia úveru právnym predchodcom žalobcu, teda, či v zrušenej časti je žaloba dôvodnou.

22. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že námietka žalovanej, že právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku pred termínom konečnej splatnosti, je dôvodná.

23. Ďalej odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 22 uviedol, že žalobca nepreukázal doručenie oznámenia žalovanej o využití jeho práva na zosplatnenie úveru. Tento záver súdu prvej inštancie je správny aj s poukazom na vyjadrenie žalobcu zo dňa 3.5.2022 (č.l. 53 - 54 spisu), v ktorom uviedol, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanej len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanej adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bola žalovaná upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok.

24. Pre splnenie podmienok zosplatnenia úveru s odkazom na ust. § 53 ods.9 a § 565 OZ žalobca bol povinný preukázať dodržanie tam stanovených podmienok, okrem zákonom určeného časového rámca upozornenie spotrebiteľa na to, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh/ ide o stratu výhody splátok/, uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru do splatnosti najbližšej splátky úveru. Až po kumulatívnom splnení uvedených podmienok možno dospieť k záveru, že došlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru.

Právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru vzhľadom na jeho závažnosť následkov vyžaduje, aby právny úkon bol preukázateľne doručený dlžníkovi, teda aby sa dostal do dispozičnej sféry adresáta. Žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky možno charakterizovať ako jednostranný, adresovaný hmotnoprávny úkon, ktorý musí byť doručený dlžníkovi (§ 45 ods.1 OZ). Nestačí jeho odovzdanie na prepravu. Ak bola uzavretá zmluva písomne a žiadosť veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky znamená zmenu pôvodne uzavretej zmluvnej otázky splatnosti dlhu, je nutné, aby aj žiadosť veriteľa pod sankciou neplatnosti bola písomná. (§ 40 ods. 1,2 OZ). Nejedná sa preto iba o informačný list veriteľa. Zákon vyžaduje doručenie žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti nasledujúcej splátky, ak má byť naplnený účinok tejto žiadosti. Jednotlivé dôvody predčasného ukončenia zmluvy musia byť natoľko závažné, aby odôvodnili tak zásadné následky pre spotrebiteľa, ako je strata výhody splátok. Je preto úlohou súdu preskúmať, či možnosť predajcu, alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná.

Skutkové tvrdenie žalobcu o odoslaní listovej zásielky bankou poštou ako obyčajnej zásielky, čím sa mala dostať do dispozičnej sféry žalovanej, žalobca nepreukázal. Žalobca nepredložil dôkaz o tom, aby listová zásielka bola doručená žalovanému, prípadne aby sa mu listová zásielka vrátila s poznámkou, že žalovaná si ju v odbernej lehote nevyzdvihla, čo by preukazovalo to, že zásielka bola v dispozičnej sfére adresáta. Skutočnosť, že oznámenie o zosplatnení pohľadávky žalobca doručoval iba obyčajnou poštou, sám žalobca nespochybnil. V tom sa žalobca dostal do dôkaznej núdze, že splnil všetky zákonné podmienky pre platné zosplatnenie úveru. Na základe uvedeného nie je možné prijať záver, že žalobca preukázal, aby došlo k zosplatneniu celej pohľadávky pred jej postúpením tretej osobe.

25.V danom prípade došlo ešte pred konečnou splatnosťou úveru k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s ust. § 17 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadom ktorej cesia podľa osobitného predpisu nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení. Preto zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, v znení jej dodatku platného ku dňu 14.6. 2022, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanej, je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ.

26. Z príslušných citovaných ustanovení zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu.

27.Ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2018 sp. zn. 1 Cdo 147/2017)

28. Ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách účinné ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok je ustanovením, ktoré upravuje ďalšie špeciálne podmienky (popri všeobecných v Občianskom zákonníku), za ktorý môže byť banková pohľadávka (alebo jej časť) postúpená, a to ak je pohľadávka splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve a kumulatívne, ak je splatné omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a sú dodržané pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu (§ 174 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a § 525 ods.2 OZ). Uvedené skutočnosti sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Následkom postúpenia pohľadávky ohľadne ktorej cesia podľa § 525 OZ alebo podľa špeciálnych predpisov, nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ),Aj dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje, (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť (rozhodnutie NS SR 1Cdo/147/2017).

29.Nakoľko nedošlo ku platnému zosplateniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto zosplatením (údajne) vzniknutej pohľadávky. Takáto zosplatená pohľadávka k danému obdobiu totiž neexistovala. Zmluva o postúpení pohľadávky je tak neplatným právnym úkonom v zmysle ust. § 39 OZ, v dôsledku čoho nie je žalobca subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore. Nakoľko nedošlo ku platnému zosplateniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto zosplatením (údajne) vzniknutej pohľadávky.

30.Vzhľadom k vyššie uvedenému banka síce písomne vyzvala žalovanú na úhradu pohľadávky, čo preukázala potvrdením poštového doručovateľa, avšak neboli dodržané kumulatívne pravidlá pre postupovanie pohľadávok podľa osobitného predpisu tak, ako to vyplýva z bodu 28 odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, v zmysle ktorého ak ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k platnému vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), právny predchodca žalobcu nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/203/2015-394 zo dňa 19.5.2015). Pre nesplnenie zákonných podmienok je teda postúpenie pohľadávky bankou neplatným právnym úkonom.

31.Na strane žalobcu tak existuje nedostatok aktívnej vecnej legitimácie, nakoľko sa domáha plnenia z pohľadávky, ktorá na neho z dôvodu neplatného postúpenia neprešla, a preto nie je subjektom práva, ktoré je predmetom tohto konania. Súd teda vyhodnotil námietku nedostatku vecnej legitimácie žalobcu vznesenú žalovanou ako dôvodnú. Preto návrh v celom rozsahu zamietol.

32.O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods.2 a § 262 CSP. Vychádzajúc z uplatneného nároku a zastavenia konania v dôsledku späťvzatia časti žaloby v rozsahu sumy 56,18,- eur v dôsledku plnenia žalovanej v priebehu konania, ktorá tým procesne zavinila zastavenie konania o tejto sume a je z tohto titulu povinná znášať trovy prostistrany, žalovaná bola úspešná v časti žaloby v rozsahu 85 %/ uplatnený nárok 376,28,- eur, zastavené konanie v časti 56,18,- eur/ neúspešná v rozsahu 15 %. Prislúcha jej preto náhrada trov vo výške rozdielu úspechu a neúspechu, čo

predstavuje 70 %. O výške trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

sa týkajú procesných podmienok,

sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.